

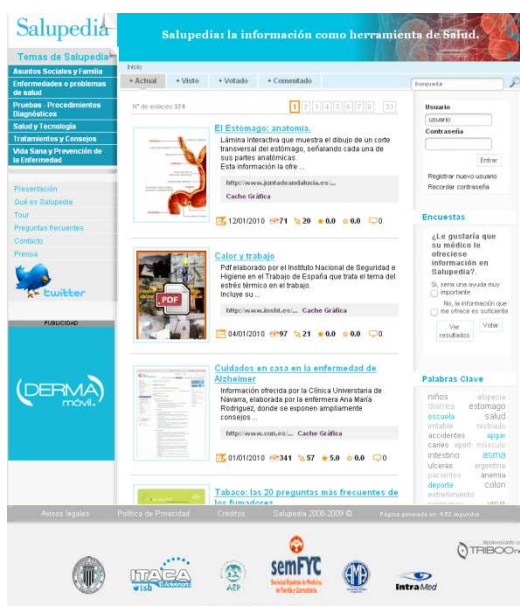
L'ús d'Internet a les consultes

Nous temps, noves realitats

Internet, amb les seves infinites possibilitats, ha irromput a la nostra vida quotidiana, al lleure, a l'educació, i també a la feina. La nostra pràctica ha experimentat molts canvis al llarg de la història, però sens dubte, els avenços tecnològics dels darrers anys són els que més influència estan tenint en la nostra manera de fer.

Segons dades de l'estudi PIC Salut, la majoria dels professionals (metges, infermeres i farmacèutics) estan connectats a Internet i fan un ús intensiu de la xarxa, sobretot per fer cerca i consultar informació.

Però Internet també permet la comunicació amb altres professionals o amb els usuaris, malgrat que temes com la seguretat de la xarxa o la confidencialitat, entre d'altres, condicionin una infrautilització de les potencialitats d'Internet com a mitjà d'interacció. Tot i que una gran part dels professionals enquestats valoren positivament la rellevància dels continguts disponibles a Internet i no consideren que la cerca d'informació per part dels seus usuaris sigui negativa ni per a la relació professional sanitari-usuari ni per a la gestió que facin els usuaris de la seva salut, encara és minoritari el percentatge de professionals que recomanen als seus usuaris la consulta d'informació de salut a Internet. En l'altra vessant, l'augment d'informació disponible no ha suposat una pèrdua de confiança en els professionals sanitaris, en tot cas augmenta la seva necessitat .

D'altra banda, i en general, els professionals encara no utilitzen Internet per a produir continguts, i aquells que sí que ho fan no sempre tenen una presència relacionada amb els seus usuaris o pacients. Això implica un coneixement d'Internet com a font d'informació no destinada als professionals sinó als usuaris i pacients del sistema sanitari, que probablement els professionals no tenen.

El fet que les barreres en l'ús d'Internet estiguin més relacionades amb factors

organitzatiu (falta de temps, confidencialitat, seguretat en les dades) que amb característiques socio-demogràfiques o de la xarxa, és un element que mou a la reflexió. Sobre la taula hi ha interessos, valors, creences de tots els agents involucrats. L'equilibri entre tot plegat és, sens dubte, la clau de l'èxit.

Els usuaris també tenen un accés molt més gran a múltiples fonts d'informació. Poden conèixer tots els avenços científics i entrar a fòrums específics de pacients. Dins de la xarxa, qualsevol persona pot fer consultes sobre malalties, medicaments, estil de vida saludable, visitar pàgines de societats científiques, fer cerques bibliogràfiques, obtenir informació adreçada als usuaris i establir connexió amb associacions de malalts.

Els nostres usuaris poden accedir lliurement a webs com:

<http://www.tuotromedico.com/>
<http://www.viasalus.com/>
<http://www.salupedia.org/>
<http://medlineplus.gov/spanish/>
<http://www.infermeravirtual.com/>

a tall d'exemple

O poden accedir a recursos de telemedicina:

<http://www.youtube.com/user/ConsultaMedicaGratis>

O les televisions públiques pengem els seus materials directament:

<http://www.youtube.com/watch?v=MU1ZeI1PTEQ>

Podríem dir, a priori, que hi ha diferents usos d'Internet a les consultes:

- a) Previs a la consulta
 - a. Preparació visites
 - b. Recomanacions a usuaris alfabetitzats digitalment
 - c. Actualització diagnòstica i terapèutica
 - d. Actualització epidemiològica i d'educació per a la salut

- b) A les consultes
 - a. Finalitat de CERCA
 - i. Comunitats de pràctica mèdica
 - ii. Informació mèdica actualitzada

 - b. Finalitat DOCENT
 - i. Compartir amb l'usuari
 - ii. Fer més entenedor el diagnòstic i el tractament

 - c. Finalitat AUTONOMIA I AUTOGESTIÓ
 - i. Informació més especialitzada sobre patologies i tractament
 - ii. Webs d'associacions de pacients
 - iii. Pacient Expert

La qualitat i l'origen de la informació sanitària disponible a Internet és molt heterogènia, de manera que portals sanitaris, societats científiques i agrupacions professionals, així com els governs i els usuaris d'Internet, accepten les estratègies d'intervenció per garantir uns mínims de rigor i de qualitat. La millor valorada és l'elaboració de codis d'ètica i de conducta (moltes vegades acompanyats de segells o marques de confiança als webs) que certifiquen la validesa de la informació i la dels seus responsables.

Al nostre país tenen una gran acceptació les recomanacions de la HON (*Health on the Net Foundation*, "Fundació de salut a la xarxa") i el programa de certificació de webs mèdiques *Web Mèdica Acreditada* (WMA), del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. Els criteris de qualitat que segueixen es poden consultar als respectius webs (annexats a la bibliografia), i recullen aspectes com identificació dels responsables, confidencialitat, control i validació, política de privacitat, separació de la publicitat, etc.

Sorgeixen, amb tots els elements posats sobre la taula, alguns interrogants que voldríem resoldre al nostre debat:

- Ens hem plantejat utilitzar nosaltres Internet a la consulta?
- Amb quina finalitat?
- Què busquem als webs que recomanem als nostres usuaris?
- Com ho reconeixem?
- Què estem pensant de la "infoxicació" que vivim? (entenem per "infoxicació" el fenomen produït pel creixement exponencial de la informació, quant a volum, fonts, canals de producció, etc.)
- Per solucionar aquest fenomen, seria interessant disposar d'un portal de salut institucional?

Bibliografia

- JJ Mira Solves i Col. Uso de internet por médicos de primaria y hospitales y percepción de cómo influye en su relación con los pacientes. Elsevier. Doyma Atención Primaria. 2009;41(6):308-31
<http://www.elsevier.es/ap>
- Julio Bonis, Juan J. Sancho y Ferran Sanz. Sistemas informáticos de soporte a la decisión clínica. Medicina Clínica (Barcelona) 2004; 122 (Supl 1):39-44
- Fontanet Cornudella G. La enfermera virtual. A: Fundació Víctor Grífols i Lucas. Retos éticos de la e-salud [Cuaderno 20]. Barcelona: Cuadernos de la Fundació Víctor Grífols i Lucas; 2009. p.42-49
- Modernització tecnològica, canvi organitzatiu i serveis als usuaris en el sistema de salut de Catalunya. *Capítol 3. Internet, Salut i Societat*
http://www.uoc.edu/in3/pic/cat/pdf/pic_salut_capitol3.pdf
- *Health On the Net Foundation*. HONCode [citad 14 gener 2010].
Disponible a: URL: <http://www.hon.ch>
- Web Mèdica Acreditada (WMA). Programa de qualitat web del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona. [citad 14 de gener 2010].
Disponible a: URL: <http://wma.comb.es/cat/home.php>
- Mayer MA, G.Pareras L, Leisa A. La Web 2.0 se presenta como una nueva plataforma de gestión de la información médica. Aten Primaria. 2008; 40:39-42.
- Mayer MA, Leisa A. Sanz F. Información sobre salud en Internet y sellos de confianza como indicadores de calidad: el caso de las vacunas. Aten Primaria. 2009; 41(10):534-544.
- Definició d'Infoxicació
<http://ca.wikipedia.org/wiki/Infoxicaci%C3%B3>